

Π Ρ Ο Σ

**ΤΟΝ ΑΞΙΟΤΙΜΟ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟ**

Υ Π Ο Μ Ν Η Μ Α

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή του νέου νόμου 3966/2011 περί Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, αναφορικά με την εισαγωγή των μαθητών στα Πρότυπα Πειραματικά Λύκεια.

Ο νόμος 3966/ΦΕΚ 118/Α/24.5.2011 περί <<Θεσμικού πλαισίου των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυσης Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις>>, στο κεφάλαιο Γ' αυτού, έθεσε το νέο διάγραμμα λειτουργίας και οργάνωσης των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, σκοπός των οποίων, σύμφωνα με το άρθρο 36 αυτού, είναι:

<<α) η εξασφάλιση δημόσιας και δωρεάν υψηλής ποιότητας παιδείας για όλους, που συμβάλλει στην ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των μαθητών,

β) η προαγωγή της εκπαιδευτικής έρευνας στην πράξη, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Σχολές και Τμήματα των Α.Ε.Ι., στη διδακτική των επί μέρους γνωστικών αντικειμένων, στον ψυχοπαιδαγωγικό τομέα, καθώς και στην οργάνωση, διοίκηση, αξιολόγηση και διαχείριση σχέσεων στο επίπεδο της σχολικής μονάδας,

γ) η εκπαίδευση με πρακτική άσκηση των προπτυχιακών φοιτητών και σπουδαστών Τμημάτων Α.Ε.Ι. και, ιδίως, Παιδαγωγικών Τμημάτων και Τμημάτων Σχολών Θετικών Επιστημών και Φιλοσοφικών Σχολών, καθώς και των μεταπτυχιακών φοιτητών στις επιστήμες της εκπαίδευσης (αγωγής), σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Σχολές και Τμήματα, καθώς και η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών της ευρύτερης εκπαιδευτικής κοινότητας, σε συνεργασία με τα Α.Ε.Ι. και το Ι.Ε.Π.,

δ) η υποστήριξη του στόχου της δημιουργικότητας, της καινοτομίας και της αριστείας, με τη δημιουργία ομίλων, στους οποίους μπορούν να συμμετέχουν μαθητές από όλα τα σχολεία της δημόσιας εκπαίδευσης, και η ανάδειξη, προώθηση και εκπαίδευση μαθητών με ιδιαίτερες μαθησιακές δυνατότητες και ταλέντα αλλά και η υποστήριξη μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες και

ε) η πειραματική εφαρμογή ιδίως: αα) προγραμμάτων σπουδών, αναλυτικών προγραμμάτων και μεθόδων διδασκαλίας, ββ) εκπαιδευτικού υλικού οποιασδήποτε μορφής, γγ) καινοτόμων διδακτικών πρακτικών, δδ) καινοτόμων και δημιουργικών δράσεων, εε) προγραμμάτων αξιολόγησης της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου και της υλικοτεχνικής υποδομής των σχολικών μονάδων και στ) νέων μοντέλων διοίκησης και λειτουργίας του σχολείου.>>.

Η θεσμοθετηθείσα αλλαγή του πλαισίου των ανωτέρω σχολικών μονάδων, κατευθυνόμενη, όπως προδήλως προκύπτει από τον ανωτέρω διαγραφόμενο διαυγή και σαφή σκοπό του νέου νόμου και εξειδικεύεται στις επιμέρους διατάξεις του, στην αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος, στην επί έτη αξιούμενη ανάταση του συνολικού εκπαιδευτικού έργου, στην δημιουργία των προϋποθέσεων για την παροχή υψηλού επιπέδου παιδείας και στη διεύρυνση των συνιστωσών της επίτευξής του, θέτει ως κινητήριο δύναμη και καθιστά μοχλό υλοποίησης και πυρήνα αναμόρφωσης, τα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία.

Η όλη διάρθρωση του νέου πλαισίου, κατά την οποία προβλέπεται η συμμετοχή έγκριτων επιστημόνων και διακρινόμενου εκπαιδευτικού προσωπικού καθώς και οι νέες μορφές συνεργασίας, με επέκταση του εκπαιδευτικού έργου εκτός των στενών πλαισίων των σχολείων και δημιουργία διαύλων διάδοσης και διάχυσης της γνώσης και της παιδείας και των μεθόδων προσέγγισής της, εγγυάται το θετικό αποτέλεσμα.

Ως σύλλογοι εκπροσωπώντας γονείς μαθητών, οι οποίοι φοιτούν σήμερα στα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία και έχουν επιλέξει για τα παιδιά τους τον << πιο δύσκολο δρόμο >> προς την γνώση καθώς και την υποβολή τους στην υποδειγματική, πλην απαιτητική, εκπαίδευση των πρώην Πειραματικών Σχολείων και υποστηρίζοντας την κοπιώδη και εντατική προσπάθεια του μαθητή για την κατάκτηση της μάθησης και της γνώσης και την προώθηση και ανάδειξη του ιδίου μέσα από την αμφίδρομη σχέση τους, εκφράζουμε την αισιοδοξία μας και την θετική ανταπόκρισή μας σε ό,τι προάγει την εγκύκλια παιδεία, η οποία όμως υπηρετείται δια της συσχέτισης μαθητή και εκπαιδευτικής διαδικασίας και της αλληλεπίδρασής τους, τα οποία αυστηρά συναρτώνται μεταξύ τους και κανένα από τα δύο δεν αποτελεί αυτοσκοπό, ούτε μπορεί να λειτουργήσει αυτοτελώς και αποσυνδεδεμένο από το άλλο.

Η νέα αυτή πνοή και πορεία στην εκπαίδευση, κινδυνεύει να ματαιωθεί, άλλως υπονομεύεται από απλά τεχνικά και διαδικαστικά ζητήματα, τα οποία αναιρούν την καινοτόμο σύλληψη του νέου πλαισίου και μας απασχολούν ιδιαίτερα, τόσο γενικώς, ένεκα της επαπειλούμενης διάψευσης των ανωτέρω προσδοκιών μας, όσον και ειδικώς, λόγω των δυσμενών καθοριστικών επεκτάσεων ως προς τους σήμερα φοιτούντες στα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία μαθητές και των πολλαπλών αρνητικών ανατροπών που ελλοχεύουν για τους ίδιους και το οικογενειακό τους περιβάλλον.

Αφενός ο νέος νόμος, ο οποίος έχει ήδη τεθεί σε ισχύ, με τις κατωτέρω αναφερόμενες διακρίσεις των μεταβατικών του διατάξεων, δε

δύναται να εφαρμοσθεί πριν τη δημιουργία των πραγματικών εκείνων προϋποθέσεων που εγγυώνται την λειτουργία του νέου θεσμού. Προς το σκοπό αυτό πρωταρχικά πρέπει να στελεχωθεί πλήρως το Πρότυπο Πειραματικό Σχολείο από εκπαιδευτικούς, οι οποίοι τη δεδομένη στιγμή, που συντάσσεται το παρόν, υπολείπονται σε πολλά εκ των ανωτέρω σχολεία, στη συνέχεια να τεθεί μια σταθερή βάση και οργάνωση της εκπαιδευτικής προσέγγισης, των νέων μεθόδων και του διαγράμματος και των τρόπων υλοποίησής τους, ενώ παράλληλα είναι αναγκαίο, προ της πρώτης εφαρμογής των σημαντικών μεταβολών στο ήδη υπάρχον σύστημα, να προβλεφθεί η προετοιμασία των μαθητών για την εισαγωγή, συμμετοχή και παρακολούθηση του νέου σχολείου, αλλά και η δίκαιη και εντασσόμενη στην ανωτέρω σύνδεση μαθητή – εκπαίδευσης, αντιμετώπιση των ήδη φοιτούντων στα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία μαθητών. Τα ανωτέρω βασικά προαπαιτούμενα δεν συντρέχουν και τα εν λόγω σχολεία δεν διαθέτουν την αναγκαία δομή και οργάνωση, ενώ δεν έχουν εξασφαλισθεί και οι λοιποί όροι που θέτει ο νέος νόμος για την υλοποίηση της νέας τους υπόστασης και λειτουργίας.

Αφετέρου ο ως άνω νόμος, αν και ορθώς και με κοινωνικό ενδιαφέρον και με ευαισθησία ως προς τον μαθητή και την οικογένειά του προέβλεψε δια των βασικών και μεταβατικών διατάξεών του για την δίκαιη αντιμετώπιση κατηγοριών μαθητών των, ως προς την εισαγωγή τους στην επόμενη βαθμίδα εκπαίδευσης, σιώπησε παντελώς για τους πλέον θιγόμενους μαθητές. Ειδικότερα ρύθμισε με ιδιαίτερη πρόνοια ως κάτωθι την μετάβαση των:

α) καταλαμβανόμενων να φοιτούν, ήδη κατά την εφαρμογή του, σε ορισθέντα Πρότυπα Πειραματικά Νηπιαγωγεία και Δημοτικά Σχολεία, μαθητών, για τους οποίους προέβλεψε την ομαλή συνέχιση της φοίτησής τους, αλλά και της μετάβασής τους στην επόμενη βαθμίδα εκπαίδευσης – Δημοτικό Σχολείο, Γυμνάσιο– ορίζοντας ειδικότερα στο άρθρο 44 παρ. 2 αυτού :

<<2. Υφιστάμενα πειραματικά νηπιαγωγεία, δημοτικά σχολεία και γυμνάσια τα οποία συνδέονται μεταξύ τους, ύστερα από τον ορισμό τους ως Π.Π.Σ. κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, διατηρούν τη σύνδεση αυτή, ώστε οι απόφοιτοι του νηπιαγωγείου ή του δημοτικού σχολείου να εγγράφονται στο δημοτικό σχολείο ή το γυμνάσιο, αντίστοιχα, με βάση προϋποθέσεις οι οποίες ορίζονται με απόφαση της Δ.Ε.Π.Π.Σ., που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου Ε.Π.Ε.Σ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο αριθμός των μαθητών που μπορεί να εγγραφούν στο Πρότυπο Πειραματικό δημοτικό σχολείο ή γυμνάσιο είναι ίσος με τον αριθμό των αποφοίτων του συνδεδεμένου Πρότυπου Πειραματικού νηπιαγωγείου ή δημοτικού σχολείου, αντίστοιχα, προσαυξημένος έως και κατά 50%.>>

β) φοιτούντων σε σχολεία που θα αποκατακτηθούν από Πειραματικά, παραμένοντας απλά σχολεία, για τους μαθητές των οποίων όρισε, ότι δύναται να εξακολουθήσουν την φοίτηση τους στο εν λόγω σχολείο ανεξαρτήτως λοιπών κριτηρίων υπαγωγής και εγγραφής τους εις αυτά, ορίζοντας ειδικότερα στο άρθρο 51 παρ. 10 αυτού :

<<10. Η εγγραφή των μαθητών στα νηπιαγωγεία, την Α' τάξη του δημοτικού σχολείου, την Α' τάξη του γυμνασίου και την Α' τάξη του λυκείου των σχολικών μονάδων που θα αποκατακτηθούν από πειραματικά σχολεία, από το σχολικό έτος 2012-2013 και εξής γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την εγγραφή των μαθητών στα μη πρότυπα πειραματικά σχολεία. Οι μαθητές των λοιπών τάξεων αυτών των σχολικών μονάδων εξακολουθούν τη φοίτησή τους στο νηπιαγωγείο ή το δημοτικό σχολείο ή το γυμνάσιο ή το λύκειο αντίστοιχα έως την ολοκλήρωσή τους, εφόσον οι ίδιοι το επιθυμούν.>>

γ) των μαθητών που θα εισέρχονταν σε επόμενη βαθμίδα εκπαίδευσης το έτος 2011-2012, για τους οποίους όρισε, ότι η μετάβαση και εγγραφή θα ακολουθούσε τους ήδη προ της ισχύος του νόμου

ισχύοντες κανόνες, μη εφαρμοζομένων των νέων διατάξεων για το εν λόγω σχολικό έτος, ορίζοντας ειδικότερα στο άρθρο 51 παρ. 10 αυτού :

<<10. Το σχολικό έτος 2011-2012 η εγγραφή των μαθητών στα σχολεία της παραγράφου 1 γίνεται σύμφωνα με τις μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις. Η εγγραφή των μαθητών των Π.Π.Σ. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 αρχίζει από το σχολικό έτος 2012-2013...>>

Αγνόησε δε παντελώς τους λοιπούς μαθητές, οι οποίοι φοιτούν μετά την έναρξη της εφαρμογής του νόμου στα χαρακτηρισθέντα Πρότυπα Πειραματικά Γυμνάσια. Παρότι δε ούτος (ο νόμος) προδήλως αναγνωρίζει, υπό το ως άνω σκεπτικό τιθέμενος, την ανάγκη ήπιας μετάβασης στο νέο καθεστώς και τούτο εν όψει του ευαίσθητου άμεσου αποδέκτη των συνεπειών της μεταρρύθμισης και δη των μαθητών, οι οποίοι διανύουν κατά τον χρόνο εφαρμογής του την φοίτησή τους στα ήδη Πρότυπα Πειραματικά -πρώην Πειραματικά- Σχολεία και σαφώς υιοθετεί την συνέπεια και τον σκοπό που πρέπει να χαρακτηρίζει κάθε μεταρρύθμιση, ήτοι του ταγμένου στην βελτίωση των συνθηκών και παραμέτρων προαγωγής της παιδείας για εν έκαστον μαθητή, για όλους ανεξαιρέτως τους μαθητές και ουχί για την πλειοψηφία, καταλήγει να παρακάμπτει τους καίρια βαλλόμενους μαθητές των τριών τάξεων του Γυμνασίου των εν λόγω σχολείων. Ως προς τις τρεις αυτές τάξεις ουδόλως μεριμνά και ουδέν προβλέπει, εξαιρώντας τους ουσιαστικά από τις ανωτέρω ευνοϊκές και μεταβατικές διατάξεις.

Αυτοί οι μαθητές είναι εξ όλων οι μόνοι, οι οποίοι καλούνται ανατρεπτικά, επιβεβλημένα, δίχως άλλη επιλογή να υποβληθούν σε εξετάσεις ή δοκιμασία δεξιοτήτων προκειμένου να εξακολουθήσουν την προγραμματισμένη μέχρι πρότινος και βεβαία μετάβασή τους στο συνδεδεμένο με το Γυμνάσιο, στο οποίο φοιτούν, Λύκειο. Με βάση δε τα οριζόμενα στον νέο νόμο το Λύκειο των Προτύπων Πειραματικών Σχολείων είναι η μόνη βαθμίδα για την οποία οι εξετάσεις ή η δοκιμασία δεξιοτήτων, τίθενται ως υποχρεωτικές και ως ο αποκλειστικός τρόπος εισαγωγής εις

αυτό, σε αντίθεση με τα λοιπές βαθμίδες εκπαίδευσης, για τις οποίες, είτε ορίζεται αυτοδίκαιη εισαγωγή στην επόμενη, είτε παρέχεται ευχέρεια επιλογών ως προς την εισαγωγή μαθητών σ' αυτήν.

Τίποτε δεν δικαιολογεί την δυσμενή αυτή μεταχείριση των μαθητών, οι οποίοι μάλιστα ευρίσκονται στο προστάδιο της πλέον δύσκολης μετάβασης από το Γυμνάσιο στο Λύκειο και σε μια προδεδομένα κρίσιμη περίοδο για την πρόοδο και την εξέλιξή τους. Τίποτε δεν μπορεί να καταστήσει κατανοητή την εξαιρετικώς για αυτούς τους μαθητές υιοθέτηση αντίθετης στάσης και παραίτηση από την βασική θεώρηση και θέση και της ανωτέρω και κάθε εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, ότι οι μεταβολές πρέπει να λειτουργούν υπέρ όλων των μαθητών και ούτε ένας εξ αυτών είναι επιτρεπτό να θιγεί. Η δημόσια παιδεία και εκπαίδευση και η υπηρετήση της ιδέας και της μεγίστης αξίας της θα προδίδετο, αν αντιμετώπιζε τους δέκτες της ως απλά μεγέθη, ως αριθμούς και εάν δεν εστίαζε στον μαθητή ως μονάδα και ως υπόσταση, πολύ δε μάλλον ως εύθραυστη και λεπτή ισορροπία, η οποία χρήζει αντιθέτως ενίσχυσης και στήριξης. Υπό την έννοια αυτή έστω και ένας μαθητής βαλλόμενος δεν είναι ανεκτή απώλεια.

Οι ανωτέρω κατηγορίες μαθητών, απολύτως συγκροτημένα, συνειδητά και με βάση τα νομίμως ισχύοντα κατά το χρόνο που εισήγοντο στο Γυμνάσιο, με την ενθάρρυνση των γονέων τους, επέλεξαν να φοιτήσουν στο εκάστοτε Πειραματικό τότε Γυμνάσιο, γνωρίζοντας, ότι μετά την αποφοίτησή τους θα μεταβούν αυτοδικαίως –και υπό την προϋπόθεση της επιτυχούς αποφοίτησής – στο συνδεδεμένο με αυτό Λύκειο. Η διαδρομή και η ομαλότητα αυτή δεν είναι ούτε τυχαία, ούτε ασήμαντη για την ηλικία και τις περιστάσεις των υποκειμένων στα οποία αφορά. Είναι κρίσιμη και τούτο το γνωρίζουν πολύ περισσότερο όσοι μετέχουν της εκπαίδευσης, για τα προεφηβικά ή εφηβικά αυτά στάδια, η συνύπαρξη σε οικείο περιβάλλον με συμμαθητές, η αποφυγή ανατροπών, η ασφάλεια του προγραμματισμού, η ένταξη σε ομάδες και σύνολα, η κοινωνική σύνδεση, η ύπαρξη και διατήρηση των συνεκτικών δεσμών και σχέσεων, ακόμη δε και η ευκαιρία αντιμετώπισης των τυχόν εμποδίων, δια της παραμονής στο αυτό σχολικό

περιβάλλον (που πολλές φορές σχεδόν εξαντλεί και το κοινωνικό). Η εκδίωξη ή η φυγή είναι παράγοντας αποσταθεροποίησης, όχι όμως κάποιου τυχαίου δεδομένου, ίσως ανατάξιμου, αλλά μια προσωπικότητας, μιας ανθρώπινης υπόστασης που μάλιστα στον κρίσιμο χρόνο δομείται.

Παρόλα αυτά οι ανωτέρω μαθητές των τριών τάξεων των Προτύπων Πειραματικών Γυμνασίων καλούνται πλέον ως μη υπαγόμενοι στις εξαιρέσεις ή στις μεταβατικές διατάξεις του νόμου να αντιμετωπίσουν την απολύτως εξαναγκαστική, αντιπαιδαγωγική και αιφνιδίως επιβαλλόμενη συμμετοχή σε διαλογή τους. Σε μια διαδικασία επιλογής μάλιστα για την οποία ούτε έχουν προετοιμασθεί, πολύ δε μάλλον ούτε έχουν ενημερωθεί, ούτε δύνανται να υποψιασθούν τι περιλαμβάνει, σε τι αφορά καθώς και τι μπορεί να περικλείεται στον πολυδιάστατο και περιεκτικό όρο <<εξετάσεις ή δοκιμασία δεξιοτήτων>>. Το όλο πλαίσιο εισαγωγής, όπως στον παρόντα χρόνο διαφαίνεται, θα διαμορφωθεί ως έξης: Πλείστες συμμετοχές μαθητών άλλων σχολείων για την εισαγωγή στο Λύκειο, καμία προετοιμασία ή έστω γνώση του αντικειμένου, χαοτική καταφυγή σε εξωσχολική εκπαίδευση και φροντιστηριακά μαθήματα υποβοήθησης με άγνωστο πλάνο, εξετάσεις νεοεισφερόμενες, οι οποίες ακόμη και εάν θεμελιωθούν στην κατά το δυνατόν αρτιότερη σύλληψη και δυνατότητα αξιολόγησης, εκτιθέμενες στην απτή πραγματικότητα, θα ανασύρουν από το πλήθος των μαθητών τυχαίες, στιγμιαίες και ευκαιριακές αποδόσεις. Ο αποκλεισμός, επί τη βάση δοκιμασίας υπό τις ανωτέρω συνιστώσες, καθίσταται ακόμη πιο άδικος και σκληρός, ενώ ούτε η επιτυχία, ούτε η αποτυχία, ούτε η επιλογή, ούτε η απόρριψη υπηρετεί το πνεύμα του νόμου, πλην μόνον ανακατανέμει περιστασιακά το μαθητικό δυναμικό του σχολείου, με σοβαρές απώλειες μόνον για τους ήδη φοιτούντες μαθητές του Γυμνασίου που δεν εισήχθησαν. Στην πραγματικότητα η πλειονότητα των τελευταίων θα εξοπλισθεί με την επίσημη αξιολόγηση του αποτυχόντος, σε ένα κρίσιμο και καθοριστικό για το μέλλον τους κομβικό σημείο. Είναι δε σημαντικό να συνεκτιμηθεί ο παράγοντας <<παιδί>> , ιδιαίτερα όταν πιθανολογείται η κατάκτηση του πρώτου τίτλου αποτυχίας για τον μαθητή που μόλις ολοκληρώνει το Γυμνάσιο και επιδιώκει να δοκιμασθεί δυναμικότερα για

την κατάκτηση των στόχων του. Στον χρόνο αυτό που συνήθως απαιτεί ενθάρρυνση και προώθηση, κατά προκλητικά άνιση και άδικη μεταχείριση σε σχέση με τους άλλους μαθητές της ίδιας βαθμίδας εκπαίδευσης, τα παιδιά αυτά, θα χρεωθούν την επίσημη πρώτη απόρριψη ή την –όπως θα εκληφθεί από πολλά εξ αυτών –πρώτη πιστοποίηση ανικανότητας. Ο δε μαθητής, αφενός μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής ή ακριβέστερα απόρριψης, θα λειτουργεί υπό την απειλή μιας τέτοιας γενικευμένης ανατροπής που θα χρεωθεί στον ίδιο, αφετέρου μετά το πέρας αυτής και στην περίπτωση της μη εισαγωγής του, εκτός από το βάρος της προσωπικής του αποτυχίας, θα φέρει και αυτό της κατάρρευσης του οικογενειακού προγραμματισμού και των επεκτάσεών της.

Είναι κατάφωρα άδικο και αρνητικά καθοριστικό με ανεπανόρθωτες επεκτάσεις για αυτούς τους μαθητές, την πρόοδο και την εξέλιξή τους, το ενδεχόμενο της πιθανής κατά τα ανωτέρω αρνητικής αξιολόγησης, αποτελεί δε, δεδομένου ότι δεν τους παρέχεται δυνατότητα επιλογής ή αποφυγής του, απόλυτη ομηρία.

Πέραν των ανωτέρω όμως, η επιβληθείσα συμμετοχή των εν λόγω μαθητών σε διαδικασία επιλογής τους για την εισαγωγή τους στο Λύκειο, θέτει σε κίνδυνο και την εδραιωμένη ομαλότητα στην οικογενειακή, οικονομική και ευρύτερη κοινωνική ζωή τους, στο μέτρο που η μη εισαγωγή του μαθητή θα επιφέρει σοβαρές αντανakλάσεις, εκτροπές και ακυρώσεις στους αντίστοιχους προγραμματισμούς των οικογενειών τους. Σημειωτέον ότι πολλές από τις οικογένειες των μαθητών αυτών, προκειμένου να διευκολύνουν ή να καταστήσουν δυνατή την φοίτηση στα ανωτέρω σχολεία –τα μετά από επιλογή και όχι επί τη βάση της κατοικίας καθορισθέντα ως σχολεία υπαγωγής των παιδιών τους-, προέβησαν σε ριζικές και ως επί τω πλείστον μόνιμες αλλαγές στη ζωή τους (αγορά ακινήτου, αλλαγή ή και αναστολή εργασίας, αλλαγή κατοικίας,), οι οποίες επέφεραν κατ' επέκταση πλείστες άλλες μεταβολές στην όλη διάρθρωση της οικογενειακής, οικονομικής και επαγγελματικής τους κατάστασης. Οι οικογένειες αυτές τίθενται συγκυριακά σήμερα, κατά την

γνωστή σε όλους μας δυσχερή γενική κατάσταση, ενώπιον της επιπρόσθετης δυσμενούς αιφνιδιαστικής και αναπόφευκτης ανατροπής, η οποία επιφέρει κατ' ακολουθία σοβαρούς τριγμούς και οδηγεί στην αποδυνάμωση, την αποδιοργάνωση και την εξουθένωσή τους. Η δε επιφόρτιση των οικογενειών με την υπερπροσπάθεια της προετοιμασίας των μαθητών για τις επικείμενες εξετάσεις ή την δοκιμασία δεξιοτήτων και η συνακόλουθη καταφυγή τους σε εξωσχολική φροντιστηριακή εκπαίδευση, η οποία υπό τις σύγχρονες οικονομικές περιστάσεις, προβάλλει για τους περισσότερους εξ αυτών δυσθεώρητη, καθιστά την όλη κατάσταση αδιέξοδη.

Οι προαναφερθείσες επιπτώσεις και η βέβαιη καταβάρθρωση των μαθητών που φοιτούν σήμερα στις τρεις τάξεις των Προτύπων Πειραματικών Γυμνασίων, αποτελούν τιμωρητικού χαρακτήρα μέτρα, αφενός για τους μαθητές, οι οποίοι όχι μόνον δεν υπέπεσαν σε κάποιο παράπτωμα, αλλά αντίθετα μη φυγοπονούντες, συμμετέχουν σε μια εκπαιδευτική διαδικασία των ιδιαίτερων αυτών σχολείων, που προϋποθέτει εγρήγορση και αδιάλειπτη προσπάθεια με αυξημένες απαιτήσεις και υψηλές προσδοκίες, αφετέρου για τους γονείς τους, οι οποίοι με βάση την κατά το χρόνο της επιλογής του σχολείου ισχύον νομικό καθεστώς, προέβησαν στην απόφαση αυτή με ιδιαίτερη μέριμνα και επιμέλεια για τα παιδιά τους και συχνά με θυσίες γι αυτό, στηριζόμενοι σε δεδομένα εγγυημένα από την πολιτεία, όπως την συνέχεια αυτής, την συνέπεια και ως προς το συγκεκριμένο θέμα την εξακολούθηση και κατ' ελάχιστον την ολοκλήρωση του εγχειρήματος ήτοι, όπως για κάθε άλλον μαθητή των λοιπών σχολείων, την αποφοίτηση από το συνδεδεμένο τότε με το Γυμνάσιο Λύκειο. Η ως κύρωση μόνον λειτουργούσα δυσμενής αντιμετώπισή αμφοτέρων των ανωτέρω είναι άδικη, σκληρή, αλλά και αντίθετη με τις θεμελιώδεις αρχές και αξίες της ισότητας, της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας και του σεβασμού αυτής και της αξίας του ανθρώπου και της προς όλους παροχής του αγαθού της παιδείας, ως ύψιστης αποστολής του Κράτους.

Είναι δε σημαντικό, όσον αφορά στους μαθητές, να συνεκτιμήσουμε το γεγονός ότι η <<αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος>>, η οποία υπό την άμεση εφαρμογή του νέου νόμου επιβάλλεται κατ' ουσίαν αδιακρίτως εις τους φοιτούντες στις τρεις τάξεις των Προτύπων Πειραματικών Γυμνασίων, μαθητές, αποτελεί ένα εκ των εσχάτων και βαρύτατων σχολικών πειθαρχικών ποινών. Είναι επίσης γνωστό, ότι θεωρείται απαραίτητη και προβλέπεται η συνδρομή ψυχολόγου για την διαχείριση από τον μαθητή τέτοιων συνεπειών και καταστάσεων. Είναι δε σαφώς βέβαιο, ότι ουδείς επεδίωξε τέτοια μεταχείριση και βαναυσότητα κυρίως κατά των μαθητών, πλην όμως η έλλειψη πρόθεσης δεν αρκεί, αλλά απαιτείται η σε κάθε περίπτωση αποτροπή των ανωτέρω επιπτώσεων και η ίση αντιμετώπιση των μαθητών των τριών αυτών τάξεων με τους λοιπούς μαθητές. Τούτο δε απλούστατα θα σήμαινε την επέκταση και για αυτούς –τους ήδη φοιτούντες μαθητές των Πρώτης, Δευτέρας και Τρίτης τάξεων των Προτύπων Πειραματικών Γυμνασίων κατά την έναρξη εφαρμογής του νέου νόμου- της αναβολής εφαρμογής του νέου συστήματος εισαγωγής στα Πρότυπα Πειραματικά Λύκεια, είτε την υπαγωγή τους σε εξαιρούμενες περιπτώσεις, οι οποίες άλλωστε ήδη προβλέπονται στο νόμο για τις προδιαληφθείσες στην αρχή του παρόντος κατηγορίες.

Παράλληλα με τα ανωτέρω, η υφιστάμενη στα Πρότυπα Πειραματικά Γυμνάσια κατάσταση, επιδεινώνει την ανωτέρω δυσμένεια εις βάρος των μαθητών των τριών αυτών τάξεων εν σχέσει με τις επαπειλούμενες δοκιμασίες επιλογής τους για την μετάβαση στο Λύκειο. Ειδικότερα στα εν λόγω Γυμνάσια παρατηρείται μια σοβαρή και διογκούμενη έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού, δεδομένου, ότι πολλοί εκ του συνόλου των εγκρίτων και αξιόλογων επιστημόνων που επί έτη υπερβαίνουν του στόχους της παιδείας και αναδεικνύουν τα ιδιαίτερα αυτά σχολεία, έχουν εν τοις πράγμασι ωθηθεί υπό τα νέα δεδομένα σε μεταθέσεις, αποσπάσεις, αποχωρήσεις και τρίτες επιλογές, αφήνοντας μη αναπληρώσιμο κενό πίσω τους. Οι δε καθηγητές των Προτύπων Πειραματικών Γυμνασίων, οι οποίοι εξακολουθούν να ασκούν το ύψιστο λειτούργημά τους στα ίδια σχολεία είναι επιφορτισμένοι δια νεοεφαρμοζόμενων μεθόδων και προγραμμάτων

διδασκαλίας –πilotικών- με εγγενή προβλήματα στην εφαρμογή και την διάρθρωσή τους, αλλά και με πολλαπλές επιπρόσθετες δραστηριότητες εκτός προγράμματος, τις οποίες άπασες σε συνδυασμό με την έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής είναι αδύνατον να αναπτύξουν βεβαίως με τις αξιώσεις του κεκτημένου επιπέδου των σχολείων και των ιδίων. Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι η ύπαρξη κενών ωρών για τους μαθητές, οι υπολειπόμενες των επιθυμητών ώρες ουσιαστικής εκπαιδευτικής δραστηριότητας, η μείωση της ουσιαστικής προσέγγισης της γνώσης και της διαδικασίας μάθησης, η αδυναμία εμβάθυνσης και εξειδίκευσης των γνώσεων και η απόκλιση από την σταθερή και πάγια εκπαιδευτική δυναμική των σχολείων.

Επιπροσθέτως η αποσπασματική μέχρι σήμερα εφαρμογή του νέου νόμου για τα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία γενικά, η έλλειψη διαγράμματος, η ανάγκη ύπαρξης βασικών προτεραιοτήτων για την σταδιακή μετάβαση στο νέο σύστημα, η αδυναμία ακόμη και κεντρικών αρμοδίων υπηρεσιών να ανταποκριθούν σε αιτήματα, έτι δε και να παράσχουν ενημέρωση για προκύπτοντα ζητήματα, η πρόχειρη και περιστασιακή αντιμετώπιση των επιτασσόμενων αλλαγών, έχει δημιουργήσει ένα κλίμα ασάφειας, ανασφάλειας, άγνοιας και χάους, υπό το οποίο είναι ανέφικτο να λειτουργήσει ομαλά το σχολείο. Επικρατεί ένα καθεστώς αναμονής εν όψει μεταβολών, διανθισμένο με ευκαιριακές αλλαγές και μη συγχρονισμένες επεμβάσεις, το οποίο εκφεύγει του πεδίου τόσο του προϊσχύοντος όσο και του υπό εφαρμογή συστήματος και δεν εντάσσεται πουθενά.

Πρόδηλο καθίσταται, ότι η παρούσα κατάσταση, η οποία αφορά μόνο στα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία, σε συνδυασμό με την προεκτεθείσα υποβολή των ανωτέρω κατηγοριών μαθητών των Πρότυπων Πειραματικών Γυμνασίων σε εξετάσεις για την εισαγωγή στο Λύκειο, θέτει αυτούς αποκλειστικά στην πλέον δυσχερή θέση, περὶν της ανωτέρω ειδικής αρνητικής μεταχείρισης σε σχέση με τους μαθητές όλων των λοιπών σχολείων, να αντιμετωπίζουν και την ελάχιστη ή υποτυπώδη, ενίοτε δε και

ελλείπουσα εκπαιδευτική συνδρομή και την σχεδόν ανύπαρκτη προετοιμασία για την δοκιμασία της επιλογής τους. Και αυτοί οι μαθητές, οι οποίοι ουδόλως ευθύνονται για ότι υφίστανται θα συναγωνισθούν τους μαθητές άλλων γυμνασίων, οι οποίοι έχουν αν όχι εξασφαλισμένη έναντι των πρώτων υπεροχή, τουλάχιστον σαφές και καταλυτικό προβάδισμα.

Δέον όπως επισημανθεί και η επίσημη αναφορά σε διεξαγωγή των επίμαχων εξετάσεων εισαγωγής στο Πρότυπο Πειραματικό Λύκειο με βάση το σύστημα Διεθνούς Προγράμματος Αξιολόγησης Μαθητών (PISA), το οποίο διερευνά και αξιώνει ενδεικτικά από το μαθητή ως προς τη γνώση και τη μάθηση υψηλό βαθμό ανάλυσης, ερμηνείας, χρήσης της γνώσης, επίλυσης προβλημάτων, δυνατότητας επιχειρηματολογίας, μελέτης και κατανόησης, δηλαδή ουσιαστική εντρυφή στην μαθησιακή διαδικασία, η οποία δεν επαφίεται μόνον στο μαθητή, ο οποίος τυχόν θα μπορέσει να αντεπεξέλθει μόνο με την προσωπική του μελέτη –είναι σαφές ότι δεν καλείται να ανασύρει αποθησαυρισμένες γνώσεις –αλλά απαιτεί την κατάκτηση των μεθόδων και των συνιστωσών της μάθησης, τα οποία μόνον στην ολοκληρωμένη πλήρη και ενισχυμένη εκπαιδευτική διαδικασία δύνανται να καλλιεργηθούν. Δίχως όμως την στοιχειώδη κάλυψη υλικοτεχνικής υποδομής και εν μέσω αναδιοργάνωσης και πολλών σωρευτικών και παράλληλα επιχειρούμενων νέων εφαρμογών και εγχειρημάτων και με ελλείπον το εκπαιδευτικό προσωπικό, με κενές ώρες διδασκαλίας και ανυπαρξία πλέον κατεύθυνσης και στόχευσης, τα οποία ως προεξετέθη αντιμετωπίζει μόνον ο μαθητής των Προτύπων Πειραματικών Σχολείων, είναι αδύνατον να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του συγκεκριμένου συστήματος αξιολόγησης, εκτοπιζόμενος εκ των πραγμάτων από τις εξετάσεις, αφού το αποτέλεσμα και δη η αδυναμία συναγωνισμού και η συνακόλουθη αποτυχία, καθίστανται βέβαιες. Άλλωστε το πρόγραμμα <<PISA>>, ανεξάρτητα από τους ανωτέρω αρνητικούς παράγοντες, κατατάσσει την χώρα μας στην χαμηλότερη κάτω του μέσου όρου επίδοση. Σε κάθε δε περίπτωση και ο παράγοντας αυτός –το σύστημα αξιολόγησης– σε συνδυασμό με την συντρέχουσα εκτεθείσα ανωτέρω κατάσταση στα

Πρότυπα Πειραματικά Γυμνάσια αποτελεί αρνητική και άνιση μεταχείριση των μαθητών που φοιτούν σήμερα στις τάξεις αυτών.

Καταληκτικώς ο νέος νόμος 3966/2011 περί <<Θεσμικού πλαισίου των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυσης Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις>>, σε ότι αφορά τα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία, γεννά όραμα και ελπίδες για την παιδεία συνολικά, πλην όμως η εφαρμογή του θα πρέπει να τεθεί σε χρονικά πλαίσια που θα επιτρέψουν την ομαλή και ήπια μετάβαση στο νέο σύστημα και την όσον αφορά ειδικά στους μαθητές των Πρώτης, Δευτέρας και Τρίτης Τάξεων των Πρότυπων Πειραματικών Γυμνασίων -οι οποίοι θίγονται βάνανυσα από την εξαίρεσή τους εκ των ευνοϊκών, μεταβατικών και ειδικών διατάξεων του νόμου που μεριμνούν για τους καταλαμβανόμενους υπ' αυτού λοιπούς ήδη φοιτούντες μαθητές των πρώην Πειραματικών Σχολείων που ορίσθηκαν ως Πρότυπα Πειραματικά- αποτροπή της εξοντωτικής και άδικης εκδίωξής τους από το μέχρι προ της ψηφίσεως του νόμου Λύκειο υποδοχής τους, μέσω του θεσμού των νέων εξετάσεων ή δοκιμασίας δεξιοτήτων.

Η όλη αυτή άνιση, άδικη, καταστροφική μεταχείριση των μαθητών των τριών τάξεων που φοιτούν σήμερα στα Πρότυπα Πειραματικά Γυμνάσια με σοβαρές συνέπειες για τους ίδιους και τις οικογένειές τους, θα μπορούσε να αποφευχθεί πολύ απλά με την τροποποίηση του ανωτέρω νόμου και πρόβλεψη της, για αυτές τις τρεις τάξεις, εξακολούθησης της μετάβασής τους στο συνδεδεμένο με βάση τα προϊσχύοντα και edικαιούνται του νέου νόμου Λύκειο υποδοχής τους, οπότε θα ολοκλήρωναν την δευτεροβάθμια εκπαίδευση, όπως δικαιούνται και όλοι οι υπόλοιποι μαθητές των λοιπών σχολείων καθώς και όπως προϋπολόγισαν με βάση ισχύοντες κατά την εισαγωγή τους στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση νόμους του Κράτους. Παράλληλα στον χρόνο αυτό θα ήτο πλέον δυνατή η σταδιακή προσαρμογή, η ήπια και επιτυχής μετάβαση στο νέο πλαίσιο λειτουργίας, όπως αυτό διαγράφεται από τον ως άνω νόμο, η οποία αποκλειστικά εγγυάται την εκπλήρωση του βασικού σκοπού του.

Με γνώση της ιδιαίτερης ευαισθησίας Σας σε θέματα που άπτονται της προόδου, της πνευματικής καλλιέργειας, της ανάτασης της παιδείας και της ανάδειξης του πολιτισμού μας, της σημαντικής παρουσίας Σας στην πανεπιστημιακή κοινότητα με βαθιά γνώση των εκπαιδευτικών θεμάτων και του σθένος με το οποίο υπερασπίζεστε τους στόχους Σας, ευελπιστούμε ότι θα κατανοήσετε το μέγιστο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι ανωτέρω κατηγορίες μαθητών και θα μεριμνήσετε προκειμένου να αποσοβηθεί ο επικείμενος κίνδυνος για τα παιδιά, τις οικογένειές τους, αλλά και την ορθή εφαρμογή του νέου νόμου.

Αθήνα, 21 Νοεμβρίου 2012

Μετά Τιμής

**Οι σύλλογοι Γονέων των
Πρότυπων Πειραματικών Γυμνασίων**

1. **2ο Π. Π. Γ. ΑΘΗΝΑΣ**
2. **Π. Π. Γ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**
3. **Π. Π. Γ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ**
4. **Π. Π. Γ. ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ**
5. **Π. Π. Γ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ**
6. **2ο Π. Π. Γ. ΘΕΣ/ΚΗΣ**
7. **1ο Π. Π. Γ. ΑΘΗΝΑΣ**
8. **Π. Π. Γ. ΙΩΝΙΔΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ ΠΕΙΡΑΙΑ**
9. **Π. Π. Γ. ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ**
10. **ΜΕΙΚΤΟ Π. Π. Γ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ**
11. **Π. Π. Γ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**
12. **Π.Π.Σ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣ/ΚΗΣ**